

Österledskolan
KARLSKOGA KOMMUN

Likabehandlingsplan

Österledskolan

2008/2009

Planen tagen april 2007
Revideras juni 2009
Rektor: Katarina Holmsten

Innehållsförteckning:

1. Bakgrund	s. 1
2. Lagstöd	s. 1
3. Definitioner	s. 2
4. Skolpersonalens befogenheter	s. 4
5. Österledskolans ansvars- och ordningsregler	s. 6
6. Målsättning	s. 7
7. Hur vi förebygger diskriminering och annan kränkande behandling	s. 8
8. Hur vi upptäcker diskriminering och annan kränkande behandling	s. 9
9. Hur vi utreder och åtgärdar diskriminering och annan kränkande behandling	s. 10
10. Ansvarsfördelning	s. 11
11. Delaktighet och inflytande	s. 13
12. Utvärdering	s. 13
13. Dokumentation	s. 13
14. Kommunikationsplan	s. 13
15. Styrdokument	s. 14
16. Vad säger lagen?	s. 16

Vision:

Våra skolor präglas av respekt för människors olikheter och skolorna ska vara trygga för våra elever.

1. Bakgrund:

Den 1 april 2006 antogs en ny lag i Sverige: ”Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever”.

Den lagen kallas också:

Barn- och elevskyddslagen

Den nya lagens syfte är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan.

Skolor och förskolor ska arbeta aktivt för att förhindra och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Varje verksamhet ska ha en **Likabehandlingsplan** som beskriver hur det arbetet ska gå till.

Barn- och utbildningsnämnden i Karlskoga har beslutat att synen på diskriminering eller kränkningar och vilka rättigheter man har som elev, inte ska skilja sig mellan kommunens olika skolor. Därför har Likabehandlingsplanen avsnitt som är gemensamma för alla skolor och förskolor i kommunen.

2. Lagstöd:

Lagen har sitt stöd i flera dokument och konventioner. Se bilagor.

FN-konventionen om mänskliga rättigheter

Europakonventionen som skyddar de mänskliga rättigheterna

Regeringsformen

Skolans demokrati- och värdegrundsuppdrag som beskrivs i Skollagen och Läroplanen

Tre EG-direktiv: Likabehandlingsdirektivet, Direktivet mot etnisk diskriminering och

Arbetslivsdirektivet

Arbetsmiljölagen

Arbetsmiljöförordningen

Socialtjänstlagen § 14:1: Skolan har som skyldighet att anmäla till socialtjänsten ifall barn riskerar att fara illa

Brottsbalken: Strafflagarna gäller även i skolan.

3. Definitioner:

2.

§ 1 Barn- och elevskyddslagen: ” Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt motverka *diskriminering* på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Lagen har också till ändamål att motverka *annan kränkande behandling*”.

Så här definierar vi begreppen:

Diskriminering:

Ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper; t.ex. om kommunen eller den enskilda skolan har lokaler, scheman, regler eller arbetssätt som missgynnar en elev utifrån de fem diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier:

Ett uppträdande som kränker en persons värdighet och som har samband med de fem diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är diskriminering och kan utföras av vuxna och barn mot både vuxna och barn.

Diskrimineringsgrunder:

Kön

Etnisk tillhörighet

Religion eller annan trosuppfattning

Sexuell läggning

Funktionshinder

Skolverket och ombudsmännen JämO, HomO och HO ska se till att lagen följs utifrån de olika diskrimineringsgrunderna.

Annan kränkande behandling:

Ett uppträdande som annars kränker en persons värdighet.

Trakasserier och kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.

De kan äga rum i alla miljöer, när som helst.

Trakasserier och kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna. De kan ske på *fyra nivåer*. Begreppet elev innefattar även barn i det här fallet.

elev- elev elev - personal personal – elev personal – personal

Trakasserier och kränkningar kan vara:

Fysiska: exv. Slag och knuffar

Verbala: exv. Muntliga hot eller att bli kallad för hora, bög, tönt eller liknande

Psykosociala: exv. Att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning

Text- eller bildburna: exv. Klotter, sms, e-post eller lappar

De flesta handlingar som ryms under begreppet ”annan kränkande behandling” till exempel misshandel, ofredande och olaga hot, är brottsliga handlingar även om de begås av underåriga.

En nyinrättad Barn- och elevombudsman, BeO, har som uppgift att tillvarata den enskilde elevens eller barnets rätt i frågor som rör begreppet ”annan kränkande behandling”.

Det är barnet eller eleven som avgör om beteendet eller handlingen är kränkande.

Mobbning:

Mobbning är en form av kränkning som förutsätter att man kränkts vid *upprepade tillfällen under en längre tid*.

Det råder dessutom obalans i maktförhållanden mellan dem som utsätter och den som utsätts.

Exempel på mobbning:

Himla med ögonen, prata illa om någon, retas, håna,, härma, hota, anmärka på utseende eller kläder, kommentera allt den utsatte gör eller säger, fnittra eller hånskratta åt någon, skicka kränkande e-post eller sms eller ”skämta”.

Sparka, ge slag, krokben eller knuffar.

Tecken som kan tyda på mobbning:

Håglös, tystlåten, grubblande

Passivitet: ”ingen lust, vill inte, orkar inte”

Uppgivenhet: ”ingen ide”

Håller sig undan de andra; går eller står för sig själv

Leker passivt eller bara ser på

Håller sig i närheten av en vuxen

Dröjer sig kvar i klassrummet, vill inte ha rast; är orolig och okoncentrerad inför raster

Överdrivet clownbeteende

Sämre skolresultat

Klarar ofta på ont i magen eller huvudvärk

Ofta sjuk, dålig aptit

Mycket av mobbningen sker bakom ryggen på de vuxna och är ofta svår att upptäcka. För den som drabbas handlar det om att få hela sin psykiska existens sargad.

Vi accepterar aldrig någon form av trakasserier, mobbning eller annat kränkande beteende.

Om vi upptäcker att detta förekommer, kommer vi med all kraft att se till att den upphör.

Vi kommer också att arbeta förebyggande mot alla former av kränkande beteenden.

4. Skolpersonalens befogenheter:

Skolan ska se till att både barn, elever och personal får arbeta i en god arbetsmiljö. Det kan innebära att personal måste ingripa på något sätt mot elever som upplevs som störande eller gör sig skyldiga till olika förseelser.

Enligt Skolverket kan personal ingripa i följande situationer utan att det anses som kränkande behandling:

Nödvärnsrätten:

Var och en i skolan har rätt att använda nödvändigt våld för att stoppa förstörelse eller misshandel av både egendom som person.

En person kan t ex hållas fast eller dras bort från en plats där misshandel pågår.

Nödvärnsrätten får aldrig innebära mer våld än nödvändigt.

Tillrättavisande av elever:

Tillrättavisning för att uppehålla ordningen och följa skolans regler är inte vare sig trakasserier eller kränkande behandling.

Avvisning:

Läraren får visa ut en grundskole- och gymnasieelev ut klassrummet för högst återstoden av lektionen.

Kvarsittning:

Läraren kan låta grundskoleeleven stanna kvar under uppsikt i skolan högst en timme efter skoldagens slut. I gymnasiet är kvarsittning inte tillåtet.

Varning:

I gymnasieskolan kan rektor utdela varning vid behov.

Avstängning:

I gymnasieskolan kan eleven avstängas från undervisningen högst två veckor av terminen eller förvisas från kommunens skolor högst tre terminer.

Kollektiv bestraffning:

Är inte tillåtet i skolan.

Flytt till annan skola:

En elev kan inte flyttas till en annan skola av disciplinära skäl utan som en stödåtgärd för att eleven ska bättra sig.

Beslagtagna föremål:

Skolan har rätt att beslagta föremål som utgör en fara mot säkerheten eller stör undervisningen.

Kontrollåtgärder:

Eleverna lånar skåp av skolan och skolledningen har rätt att kontrollera att skåpen används på rätt sätt. Skolledningen har rätt att öppna skåp i elevens närvaro.

En *väska* är elevens personliga egendom och är skyddad av förbudet mot husrannsakan. Polis måste tillkallas om en sluten väska ska öppnas och visiteras.

Provtagning som t ex *alkohol- eller drogtest* måste bygga på frivillighet.

Skolpersonal har inga befogenheter att utföra *kroppsvsitation*, dvs. undersöka kläder eller skor för att leta efter stulna föremål.

5. ÖSTERLEDSKOLANS ANSVARS- OCH ORDNINGSREGLER

ANSVAR FÖR HUR VI ÄR MOT VARANDRA

- Elever och personal uppträder trevligt mot varandra.
- Jag använder inte kränkande ord, könsord eller svordomar i skolan.
- Om jag upptäcker att någon blir utsatt för kränkande behandling så tar jag kontakt med likabehandlingsteamet eller någon annan vuxen.

ANSVAR FÖR INLÄRNING OCH SITUATIONEN I KLASSRUMMET

- Jag visar hänsyn och stör inte i klassrum eller i rasthallen. Mobiltelefonen är avstängd under lektionstid och Mp3-spelaren får bara vara på vid speciella tillfällen, när läraren så tycker.
- Jag kommer i tid till lektioner och har med det material som krävs.
- Jag äter inte godis under lektionerna.

ANSVAR FÖR SKOLANS LOKALER OCH MATERIEL

- Har jag på något sätt ”stökat till det är det självklart att jag tar rätt på, städar, tvättar rent eller ersätter.
- Jag tar ansvar för mitt skolmaterial. Tappar jag bort eller förstör för mig själv eller för någon annan får jag ersätta.

ORDNINGSREGLER

- Jag röker eller snusar inte på skolans område.
- Jag parkerar min cykel eller moped på anvisad plats.
- Det jag köper i cafeterian äter/dricker jag där.
- När jag har lektion eller äter i matsalen tar jag av mig keps/mössa och ytterkläder

6. Målsättning

Inom östra områdets förskolor och skolor skall alla bemötas med respekt och få möjlighet att utvecklas utifrån sina möjligheter.

Alla skall vara en del av gemenskapen i våra förskolor och skolor inom östra området.

Samtliga vuxna som arbetar inom förskolorna och skolorna ges ansvar för att aktivt arbeta för likabehandling. Detta innebär att ett barn eller en elev inte får diskrimineras eller missgynnas genom särbehandling på kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

De vuxna är även ansvariga för att motarbeta alla övriga former av kränkande behandling, som t.ex. mobbning.

Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet skall skolan sträva efter att varje elev:

- *utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter;*
- *respekterar andra människors egenvärde;*
- *tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att bistå andra människor;*
- *kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen;*
- *visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.*

7. Hur vi förebygger diskriminering och annan kränkande behandling

§ 7 Barn- och elevskyddslagen: ” Huvudmannen för verksamheten (rektor) eller den huvudmannen utser är skyldig att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling.”

Förebyggande insatser:

- * Likabehandlingsplanen skall vara väl känd av personal, elever och vårdnadshavare så att alla parter är förtrogna med dess innehåll och skolans strategier.
- * Inför årskurs 7 görs nya klassammansättningar där stor hänsyn tas till elevernas individuella behov.
- * Skolans personal finns bland eleverna på raster och i matsalen enligt schema.
- * I lärararbetslagen diskuteras kontinuerligt elevers skolsituation.
- * Likabehandlingsteamet på skolan träffas i planeringsmöte varje vecka.
- * Skolans elevhälsoteam, likabehandlingsteam samt övrig personal får utbildning i förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling.
- * Skolan har kamratstödjure ur olika klasser som aktivt deltar i det förebyggande arbetet.
- * Skolan samarbetar regelbundet med ”Skolkyrkan” – Österledskyrkan.
- * Skolan erbjuder vårdnadshavare, när så är lämpligt, föreläsningar/information om aktuella ämnen, t.ex. nätmobbning eller främlingsfientlighet.
- * Skolans ansvars- och ordningsregler, illustrerade av elever, finns uppsatta i varje rasthall och går igenom varje läsår.

8. Hur vi upptäcker diskriminering och annan kränkande behandling

§8 Barn- och elevskyddslagen: ” Om huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal får kännedom om att ett barn eller en elev i verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling i samband med att verksamheten genomförs, skall huvudmannen eller den huvudmannen bestämma utreda omständigheterna eller i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling.”

Åtgärder:

- * Vartannat läsår deltar alla elever i en enkätundersökning om hur de upplever sin situation på skolan.
- * Kurator samtalar enskilt med varje elev i årskurs 7 angående trivseln i den nya klassen samt trivseln på skolan i allmänhet.
Vid behov finns även möjlighet till enskilda samtal hos kurator.
- * Skolsköterskan genomför enskilda hälsosamtal med alla elever i årskurs 8.
Vid behov finns även möjlighet till enskilda samtal hos skolsköterskan.
- * Schemalagda rastvakter finns i elevutrymmen och skolmatsal.
- * Skolans kamratstödjare avlägger regelbundet rapport till likabehandlingsteamet om stämningen i den egna klassen och på skolan i stort.
- * Utvecklingssamtal genomförs och en individuell utvecklingsplan upprättas varje termin med elev, vårdnadshavare och klassföreståndare närvarande.
- * Skolan har regelbunden kontakt med Österledskyrkans ungdomsverksamhet.
- * Skolan har en brevlåda till likabehandlingsteamet, i vilken eleverna kan lämna uppgifter om utsatta elever.

9. Hur vi utreder och åtgärdar diskriminering och annan kränkande behandling

Österledskolan arbetar aktivt för likabehandling och för att motverka mobbning och annan kränkande behandling.

Det förebyggande och direkta arbetet med attityder, relationer och språkbruk handhas naturligtvis i första hand av klassföreståndare men även av övriga vuxna på skolan.

Vid upprepad kränkande behandling av elev överlämnas ärendet till likabehandlingsteamet eller elevhälsoteamet.

Antimobbningsteamet är sammansatt av representanter från olika arbetslag:

AB	Barbro Berntsson	tel. 62178
CD	Yvonne Forsman	tel. 61424
CD	Stefan Karlsson	tel. 61424
EF	Elisabeth Karlsson	tel. 61496

Likabehandlingsteamet har till sin hjälp en kamratstödsgrupp som består av elever och som varje år erhåller utbildning.

Likabehandlingsteamet och kamratstödsgruppen träffas kontinuerligt.

Antimobbningsteamets arbete:

- Vid alla samtal närvarar två medlemmar ut likabehandlingsteamet. En leder samtalet och en skriver protokoll.
- I varje ärende ger skolan information till hemmet.
- För att få förstahandsinformation samtalar teamet med *den utsatte* i enrum. Samtalet protokollförs. Eleven läser igenom protokollet för att kontrollera att det som står skrivet stämmer överens med elevens berättelse. Eleven undertecknar därefter protokollet. Tid för uppföljning bestäms.
- Utifrån en given modell samtalar teamet i enrum med den *elev som misstänks för mobbning* och bestämmer åtgärder. Samtalet protokollförs. Eleven läser igenom protokollet för att kontrollera att det som står skrivet stämmer överens med elevens berättelse. Eleven undertecknar därefter protokollet. Tid för uppföljning bestäms.
- Teamet har *uppföljningssamtal med den utsatte eleven* för att förvissa sig om att mobbningen har upphört. Eleven undertecknar utvärderingen.
- Teamet har *uppföljningssamtal med den utpekade mobbaren* och kontrollerar att föreslagna åtgärder, enligt protokoll, har verkställts. Eleven undertecknar utvärderingen.
- Om den kränkande behandlingen inte upphör, kallas till elevvårdskonferens där elev, vårdnadshavare, klassföreståndare, rektor och kurator deltar. Vid konferensen beslutas om ytterligare stödåtgärder.
- Vid behov tas kontakt med socialtjänst och polis, som då tar över ärendet.

10. Ansvarsfördelning:

§ 3 Barn- och elevskyddslagen: Huvudmannen för sådan verksamhet som avses i 1§ andra stycket ansvarar för att anställda och uppdragstagare i denna verksamhet följer de skyldigheter som anges i denna lag när de handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.”

Österledskolans organisation:

Rektor har det övergripande ansvaret för arbetet **för** likabehandling och **mot** diskriminering och andra former av kränkande behandling.

Rektor ansvarar för att en utredning genomförs.

Rektor ansvarar för att likabehandlingsplanen förankras i Österledskolans verksamhetsråd samt ansvarar även för att all personal, alla elever och föräldrar får information om planen och dess innehåll i början av varje nytt läsår.

Rektor ansvarar för ärenden som rör personal-elev.

Ansvar: Rektor

På Österledskolan finns ett **likabehandlingsteam**.

Teamet består av vuxna ur olika personalkategorier.

I arbetet mot diskriminering och andra former av kränkande behandling deltar även skolans **elevhälsoteam**. I elevhälsoteamet ingår rektor, kurator, skolsköterska och specialpedagog.

Likabehandlingsteamet träffas regelbundet för att diskutera läget på skolan och vidta eventuella nödvändiga åtgärder.

Ansvar: Likabehandlingsteam och elevhälsoteam

Ärenden som handlar om diskriminering och andra former av kränkande behandling aktualiseras i i respektive arbetslag som ansvarar för att handlingsplanen följs.

Ansvar: All personal

På Österledskolan finns dessutom:

Kamratstödjare .

Kamratstödjarna träffar regelbundet likabehandlingsteamet och genomgår utbildning för sitt uppdrag.

En kamratstödjares uppgift är:

- att vara en god kamrat och ett gott föredöme
- att aktivt delta i det förebyggande arbetet på skolan samt att informera likabehandlingsteamet

Ansvar: Likabehandlingsteamet

Elevråd

Elevrådet har representanter från varje klass vilka årligen erhåller utbildning.

Ansvar: Rektor och lärarrepresentant

Elevskyddsombud

Elevskyddsombuden erhåller årligen utbildning.

Ansvar: Barn- och utbildningsförvaltningen

Matråd

I matrådet ingår elever från samtliga klasser samt hemkunskapslärare och skolsköterska.

Ansvar: Kökschef och skolfritidsledare

Verksamhetsråd

I verksamhetsrådet ingår föräldrar, elever och skolpersonal. Verksamhetsrådet tar del av och godkänner likabehandlingsplanen.

Ansvar: Rektor

11. Delaktighet och inflytande

På förskolorna och skolorna kommer barnen och eleverna att vara delaktiga i utformandet av Likabehandlingsplanen.

Det gäller speciellt att ta fram mål som främjar gott arbetsklimat och motverkar kränkningar och som klassen eller skolan ska arbeta mot under året.

Elever medverkar även i likabehandlingsråd och elevråd.

Föräldrar görs delaktiga genom föräldramöten, verksamhetsråd och informationsbroschyrer.

12. Utvärdering:

Likabehandlingsplanen är ett verktyg som ska användas i det dagliga arbetet.

Den kommer att utvärderas årligen och nya mål sätts upp vid varje läsårsstart.

Uppföljningen av planen görs även inom ramen för förskolan och skolans skriftliga kvalitetsredovisning.

13. Dokumentation:

I Karlskogas förskolor och skolor dokumenteras alla enskilda ärenden när barn eller elever upplevt sig diskriminerade eller kränkta.

Det sker på en särskild blankett som tydligt visar hur skolan utrett ärendet, vilka åtgärder som satts in och hur ärendet följs upp.

14. Kommunikationsplan:

Varje enhet gör upp en plan om hur all personal blir medveten om barn- och elevskyddslagen och Likabehandlingsplanen. Huvudmannen ser till att personalen får rätt kompetensutveckling för att klara sitt ansvarsområde.

15. STYRDOKUMENT

Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever i skolan m.m.

- Lagen syftar till att värna och främja allas lika värde och allas rätt att bli behandlade som individer på lika villkor.
- Lagen gäller förbud mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder. Även annan kränkande behandling utan dessa diskrimineringsgrunder, så som mobbning, omfattas.
- Förbud även mot indirekt diskriminering.
- Förbud mot repressalier.
- Krav på likabehandlingsplan.
- Skyldighet att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier och annan kränkande behandling.
- Skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Brottsbalken

- Strafflagarna i brottsbalken gäller även i skolan.
- I brottsbalken finns inte mobbning eller kränkande behandling med som särskilda begrepp eller brottsrubricering, men mobbning och kränkningar utgör inte sällan även brott enligt brottsbalken, t ex:
misshandel, olaga hot, olaga tvång, ofredande, trakasserier, förtal, sexuellt ofredande, hets mot folkgrupp.

Skollagen (SFS: 1985:1100) 1 kap 2§, 4 kap 2§

1 kap 2§:

”Verksamheten i skolan ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan:

1. *främja jämställdhet mellan könen samt*
2. *aktivt motverka alla former av kränkande behandling som mobbning och rasistiska beteenden.”* (SFS 1999:886)

Lpo 94 (1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet.)

”Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall präglade verksamheten. Ingen skall i skolan utsättas för mobbning. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

”Skolan skall sträva efter att varje elev tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att bistå andra människor,”

”Alla som arbetar i skolan skall:

- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor;*
- aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper”.*

” Läraren skall:

-uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling.”

”Läraren skall uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling. Läraren skall tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen.”

Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever

Lagens ändamål och tillämpningsområde: (träder i kraft 2006-04-01)

1§. Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling.

Denna lag tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen (1985:1100).

16. VAD SÄGER LAGEN?

Ofredande

”Den som handgripligen antastar, eller meddels skottlossning, stenkastning, oljud eller annat hänsynslöst beteende eljest ofredar annan”” genom hänsynslöst beteende kännbart fridstör annan person” t.ex. går och tigger, knuffar, spörrar vägen, rycker eller sliter i kläder, störande telefonsamtal ”dömes till böter eller fängelse i höst sex månader”.

Indelas i *förtal* och *förolämpning*

Förtal = ”den som utpekar någon som brottslig eller klandervärd i sitt levnadssätt, lämnar uppgifter om person som inte är sanna och som får omgivningen att uppfatta personer som uppgifterna syftar på att framstå i dålig dager dömes till böter eller fängelse upp till två år”.

Förolämpning = ”den som smädar andra genom kränkande tillmäle eller beskyllning eller annat skymfligt beteende” t.ex. genom att kalla någon dj-a buse, hönshjärna, idiot etc. ”dömes till böter eller fängelse upp till sex månader”.

Sexuellt ofredande

”Den som berör barn under 15 år eller förmår barnet att företa eller medverka i någon handling med sexuell innebörd dömes till böter eller fängelse högst ett år; detsamma skall gälla om någon blottar sig för annan på sätt som är ämnat att väcka anstöt eller eljest genom ord eller handling på ett uppenbart sedlighetssårande sätt uppträder anstötligt mot annan.”

Olaga hot

”Om någon lyfter vapen mot annan eller eljest hotar med brottslig gärning på sätt som är ägnat att hos den hotade framkalla allvarlig fruktan för egen eller annans säkerhet till person eller egendom, dömes för olaga hot till böter eller fängelse i högst två år”.

Misshandel

”Den som tillfogar annan person kroppsskada, sjukdom eller smärta eller försätter honom i vanmakt eller annat sådant tillstånd dömes för misshandel till fängelse i högst två år eller om brottet anses ringa till böter”.

Grov misshandel

”Om brottet bedöms som grovt dömes till fängelse i lägst ett år och högst tio år”.